

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobkyně: **R. P.**, bytem X, zastoupená Mgr. Barborou Sedlákovou, advokátkou se sídlem Heršpická 813/5, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2.8.2016, č.j. JMK 119354/2016, sp. zn. S-JMK 85687/2016/ODOS/Ib,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2.8.2016, č.j. JMK 119354/2016, sp. zn. S-JMK 85687/2016/ODOS/Ib, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno usnesení Magistrátu města Brna, odboru dopravně-správních činností (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 22.3.2016, č.j. MMB/0117579/2016, sp. zn. ODSČ/MMB/0064819/2015, kterým bylo rozhodnuto tak, že se řízení ve věci námitky žalobkyně proti provedeným záznamům bodů do bodového hodnocení řidiče podle § 123f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), zastavuje. Podanou žalobou se žalobkyně domáhá zrušení i uvedeného prvostupňového rozhodnutí.

I. Podstata věci

Žalobkyně písemností doručenou prvostupňovému orgánu poštou dne 16.2.2016 podala nepodepsanou námitku proti provedení záznamů bodů v bodovém hodnocení řidiče podle § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu, v níž uvedla, že ji doplní bez zbytečného odkladu, nejpozději do patnácti dnů po seznámení se s podklady jednotlivých přestupků.

Prvostupňový orgán usnesením ze dne 24.2.2016 č.j. MMB/0076330/2016, sp. zn. ODSČ/MMB/0064819/2016, s odkazem na § 123f odst. 1 ve spojení s § 117 zákona o silničním provozu vyzval žalobkyni k odstranění nedostatku předmětné písemnosti, konkrétně k jejímu doplnění o úředně ověřený podpis, případně k tomu, aby se žalobkyně dostavila ke správnímu orgánu osobně a předložila doklad totožnosti. Žalobkyně dne 15.3.2016 poštou vytýkaný nedostatek odstranila tak, že písemnost opatřila svým podpisem bez jeho ověření. Prvostupňovým rozhodnutím bylo následně řízení o námitce zastaveno.

Žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí brojila odvoláním, podaným nejprve formou prostého e-mailu, následně poštou písemným podáním bez uvedení svého podpisu. Dne 24.5.2016 podala podepsané odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný následně odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí zamítl.

Závěry žalovaného, jakož i prvostupňového orgánu, nyní žalobkyně napadá podanou žalobou.

II. Shrnutí žalobní argumentace

Žalobkyně namítá, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nezmiňuje odvolání ze dne 31.5.2016, které podala proti usnesení o stanovení lhůty k odstranění nedostatků odvolání ze dne 4.5.2016 podanému proti prvostupňovému rozhodnutí; předmětné odvolání žalobkyně předala k poštovní přepravě dne 31.5.2016, což lze prokázat výpověďmi svědků. Jelikož o tomto odvolání proti usnesení o stanovení lhůty

k odstranění nedostatků odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí dosud nebylo rozhodnuto, žalobkyně odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí nedoplnila o jeho důvody. Žalovaný přesto o jejím odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí rozhodl.

Žalobkyně dále namítá, že výzvu prvostupňového orgánu k doplnění úředně ověřeného podpisu vyhodnotila jako omyl. Z procesní opatrnosti ve stanovené lhůtě zaslala prvostupňovému orgánu podepsané námitky proti záznamům bodů. Prvostupňový orgán ve svém omylu pokračoval a pro žalobkyni překvapivě vydal prvostupňové rozhodnutí, kterým řízení o námitkách zastavil.

Žalobkyně v této souvislosti argumentuje tak, že § 117 zákona o silničním provozu sice v seznamu žádostí a oznámení uvádí též § 123f zákona o silničním provozu, upravující námitky proti záznamu bodů, avšak všechna ostatní ustanovení v tomto výčtu uvedená se týkají žádostí či oznámení. Podle žalobkyně se proto jedná o drobnou chybu zákonodárce, kterou lze překlénout logickým výkladem a výkladem dle smyslu a účelu zákona. Smyslem a účelem zákona je obviněné co nejméně zatěžovat, jedná-li se o odvolání, námitky či stížnosti; pokud však obviněný o něco žádá a spolu se žádostí přikládá různé podklady, je zcela namístě, aby taková žádost byla úředně ověřena.

Žalobkyně v této souvislosti poukazuje na to, že prvostupňový orgán prokazatelně několik let obyčejně podepsané námitky proti záznamu bodů přijímal a v obdobných případech do této doby žádnou výzvu na úředně ověřený podpis nevydal; dle žalobkyně žádné správní orgány takový postup prokazatelně neaplikují. V daném případě tak bylo porušeno legitimní očekávání žalobkyně.

Žalobkyně dále namítá, že mají-li správní orgány pochybnosti o výkladu § 117 zákona o silničním provozu, jsou povinny šetřit práva obviněného a zákon vykládat podle zásady *in dubio pro libertate*; žalobkyně je v řízení o námitkách fakticky v postavení obviněného, neboť jí hrozí sankce odnětí řidičského oprávnění v délce dvanácti měsíců, což může zvrátit pouze úspěšně podanou námitkou proti záznamu bodů. Správní orgány tak v případě pochybností měly v souladu s § 45 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), řízení o námitkách přerušit a vznést dotaz k nadřízenému ministerstvu.

Žalobkyně namítá, že správní rozhodnutí obou stupňů jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, nesrozumitelnost, rozpornost a nedostatečně zjištěný skutkový stav. Dále namítá jejich nezákonnost pro závažné vady řízení s tím, že odporují základním právním principům, výkladovým právním metodám a ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu.

Žalobkyně rozhojnila svoji žalobní argumentaci v podané replice a z výše uvedených důvodů se domáhá zrušení napadeného, jakož i jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí. Na svém procesním postoji žalobkyně setrvala po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření se žalobní argumentací nesouhlasí. K námitce porušení legitimního očekávání uvádí, že žalobkyně si musela být vědoma následků nesplnění výzvy k odstranění vad svého podání, neboť byla poučena o následcích nesplnění výzvy.

V daném případě podle žalovaného nevystala jakákoli pochybnost při výkladu a aplikaci § 117 zákona o silničním provozu. Z § 117 zákona o silničním provozu vyplývá jasně stanovená podmínka zahájení řízení o námitkách a jakákoli polemika nad smyslem a účelem předmětného ustanovení správnímu orgánu nepřislouší.

Taktéž žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před zdejší soudem. S ohledem na shora uvedené navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

O žalobě soud rozhodl ve smyslu § 56 odst. 1 s.ř.s. přednostně, mimo pořadí věcí, v jakém k němu došly; vyhověl tak žádosti žalobkyně, v níž poukazovala na svoji složitou životní situaci, neboť v důsledku odebrání řidičského průkazu čelí řadě problémů jak v pracovním, tak rodinném životě.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rámci žalobních bodů, jak je uplatnila žalobkyně v podané žalobě ve smyslu § 75 odst. 2 s.ř.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného postupem podle § 75 odst. 1 s.ř.s., bez nařízení jednání za splnění podmínek ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s.

Předmětem přezkumu je rozhodnutí žalovaného, resp. prvostupňového orgánu, kterým bylo zastaveno správní řízení o námitce žalobkyně proti provedeným záznamům bodů do bodového hodnocení řidiče podle § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu z toho důvodu, že žalobkyně ve stanovené lhůtě nedoplnila na námitce úředně ověřený podpis.

Podle § 117 zákona o silničním provozu (ve znění účinném ke dni podání námitek žalobkyní) žádosti a oznámení podle § 92 až 94, § 98 až 102, § 108 až 112, § 114 až 116, § 123d, 123e a 123f může podat žadatel nebo držitel řidičského oprávnění i poštou nebo elektronickou formou. V takovém případě musí být podpis žadatele nebo držitele řidičského oprávnění na žádosti nebo oznámení úředně ověřen nebo ověřen podle zvláštního právního předpisu. Doklad totožnosti žadatel nebo držitel řidičského oprávnění nepřikládá.

Podle § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu.

Z citovaných ustanovení zákona o silničním provozu vyplývá, že námitky proti záznamu bodů v registru řidičů mohou být podány písemně poštou nebo elektronickou formou; v případě podání poštou musí být námitky stvrzeny úředně ověřeným podpisem, v případě podání elektronickou formou zákon o silničním provozu v poznámce pod čarou odkazuje na zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.

Jazykový i systematický výklad citovaného ustanovení podle zdejšího soudu nevzbuzuje pochybnosti o úmyslu zákonodárce, není zde nejasnosti, kterou by bylo potřeba odstraňovat za použití interpretační metody v pochybnostech ve prospěch. Stejně tak zdejší soud v požadavku zákonodárce nespatřuje nic, co by nasvědčovalo případné protiústavnosti citované právní úpravy, i když si lze představit i méně přísnou, „uživatelsky vstřícnější“, úpravu podávání námitek co do nutnosti ověření podpisu.

V případě námitek podle § 123f zákona o silničním provozu se svojí podstatou jedná o speciální institut obrany proti chybnému zaznamenání bodů. Úprava této obrany je nezbytná pro právní jistotu řidičů, neboť body nejsou zaznamenávány ve správním řízení, a tudíž proti jejich chybnému zaznamenání se nelze bránit opravnými prostředky podle správního řádu. Takovými prostředky jsou primárně prostředky obrany proti rozhodnutím o spáchání příslušného přestupku, s nímž je odečet bodů spojen. Námitky tak představují sdělení nesouhlasu s počtem zaznamenaných bodů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5.3.2015, č.j. 7 As 207/2014-24, či ze dne 26.1.2017, č.j. 7 As 116/2016-38).

Námitky podle § 123f se podle zdejšího soudu nijak nevymykají ze skupiny podání vyjmenovaných v § 117 zákona o silničním provozu. Jedná se o podání držitelů řidičského oprávnění či žadatelů o něj, která se nějakým způsobem týkají řidičského oprávnění. Ustanovení § 92 až 94, § 98 až 102, § 108 až 112, § 114 až 116, § 123d, 123e zákona o silničním provozu upravují žádost o udělení a rozšíření řidičského oprávnění, oznámení o vzdání se řidičského oprávnění (resp. oznámení o vzdání se řidičského oprávnění pro některou skupinu vozidel), žádost o zrušení podmínění řidičského oprávnění, žádost o zrušení omezení řidičského oprávnění, žádost o vrácení řidičského oprávnění osoby, které bylo pro ztrátu zdravotní způsobilosti odňato, žádost o vrácení řidičského oprávnění, které osoba pozbyla v důsledku právní moci rozhodnutí, kterým jí byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem uložena sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, kterým jí bylo uloženo v trestním řízení přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel nebo kterým bylo rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, v průběhu

jehož zkušební doby se držitel řidičského oprávnění zavázal zdržet se řízení motorových vozidel, oznámení o změně údajů zaznamenávaných v řidičském průkazu, žádost o vydání mezinárodního řidičského průkazu, žádost o vydání duplikátu řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu, oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu, žádost o vydání řidičského průkazu výměnou za řidičský průkaz členského státu, žádost o vydání řidičského průkazu náhradou za řidičský průkaz členského státu ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený, žádost o vydání řidičského průkazu výměnou za řidičský průkaz vydaný cizím státem, žádost o vrácení řidičského oprávnění osoby, která jej pozbyla na základě dosažení dvanácti bodů v bodovém hodnocení řidiče, a žádost o odečtení bodů v registru řidičů.

Přestože tedy zákon o silničním provozu v § 117 hovoří o žádostech a oznámeních ve smyslu výše citovaných ustanovení tohoto zákona, tak ze zařazení § 123f mezi výčet podání, jež se bez výjimky týkají řidičského oprávnění, nelze dovozovat, jak činí žalobkyně, že se povinnost doložení úředně ověřeného podpisu na námitky proti záznamu bodů nevztahuje.

Má-li žalobkyně za to, že zařazení § 123f pod výčet podání dle § 117 zákona o silničním provozu je „chybou“ zákonodárce, nejedná se o argument svědčící pro případnou nejasnost citovaného ustanovení, kterou by bylo třeba překlenout žalobkyní zmiňovanými výkladovými metodami, nýbrž o názor žalobkyně na racionalitu či přiměřenost takto stanoveného požadavku zákonodárce.

Zdejšímu soud však nepřísluší reagovat na skutečné či domnělé „chyby“ zákonodárce tak, že za pomoci výkladu pozmění výslovný požadavek stanovený zákonem. Navíc ve výslovném požadavku „vyšší úrovně autenticity“ ve smyslu ztotožnění osoby, která podala námitky proti záznamu bodů, zdejší soud „chybu“ zákonodárce nespatřuje.

Zdejší soud tedy nemá za to, že by bylo možné pravidlo podávané z § 117 zákona o silničním provozu ve vztahu k podání námitek podle § 123f téhož zákona vyložit a aplikovat jinak, než jak učinil žalovaný.

Měla-li žalobkyně za to, že se jedná o omyl prvostupňového orgánu, pak žalobkyně byla prvostupňovým orgánem usnesením vyzvána k opravě vady podání takovým způsobem, že správní orgán přesně vymezil jeho chybějící náležitosti a uvedl způsob, jímž by měly předmětné vady opraveny; současně byla žalobkyně poučena o následcích nesplnění výzvy. I kdyby tedy žalobkyně měla za to, že na námitkách její podpis ověřen být nemusí, od okamžiku doručení výzvy věděla, co po ní správní orgán požaduje a jakou vadu v jejím podání spatřuje. Uvádí-li žalobkyně, že „z procesní opatrnosti“ zaslala podepsané námitky poštou, tak se ani nemohlo jednat o procesní opatrnost, nýbrž o nutný postup v případě procesní strategie žalobkyně, která nejprve podala námitky prostým e-mailem, nicméně poté je doplnila písemným podáním poštou, které ovšem nepodepsala.

Žalobkyně ani v žalobě neuvádí žádné vážné důvody, které jí bránily podpis dodatečně ověřit, např. tím, že se dostaví přímo k prvostupňovému orgánu. Následné zastavení řízení pro ni tudíž ani nemohlo být překvapivým, neboť o takovém možném následku byla poučena. Zvoleným postupem se tak žalobkyně de facto vystavila riziku, že pokud její názor na chybný výklad § 117 zákona o silničním provozu nebude akceptován, ztratí možnost proti záznamu bodů v registru řidičů věcně brojit. S ohledem na mimořádnost zásahu, jakým je pozbytí řidičského průkazu po dosažení 12 bodů, se zdejšímu soudu jeví tento postup přinejmenším jako riskantní.

Žalobkyně dále namítá, že pokud si nebyl prvostupňový orgán, resp. žalovaný, jist výkladem § 117 zákona o silničním provozu, měl řízení přerušit a dotázat se ministerstva na jeho výklad předmětného ustanovení. Správní orgán však podle zdejšího soudu takovou zákonnou povinnost nemá, nadto z výzvy k odstranění nedostatků námitky proti záznamu bodů v bodovém hodnocení řidiče ani z prvostupňového a následně napadeného rozhodnutí nevyplývá, že si správní orgány nebyly výkladem § 117 zákona o silničním provozu jisty; v předmětné výzvě byla žalobkyně s odkazem na § 117 a § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu a § 45 odst. 2 ve spojení s § 39 odst. 1 správního řádu vyzvána, aby námitku proti provedení záznamu bodů zaslala opětovně, a to s úředně ověřeným podpisem, či aby se dostavila ke správnímu orgánu osobně a předložila doklad totožnosti.

Žalobkyně dále namítá, že prvostupňový orgán prokazatelně několik let obyčejně podepsané námitky proti záznamu bodů přijímal a v obdobných případech do této doby žádnou výzvu na úředně ověřený podpis nevydal a že žádné jiné správní orgány prokazatelně tento postup neaplikují; v daném případě tak bylo porušeno legitimní očekávání žalobkyně.

Podle zdejšího soudu, i kdyby v minulosti došlo k odlišnému postupu správních orgánů než v nyní posuzované věci, bylo by možno se dovolávat pouze správní praxe dlouhodobé a ustálené, navíc zásada legitimního očekávání účastníka správního řízení nemá absolutní hodnotu a je omezena mimo jiné dalšími zásadami, zejména zásadou legality. V daném případě se však jedná o argumentaci uplatněnou pouze v obecné rovině, neboť žalobkyně namítanou praxi správních orgánů žádným způsobem nekonkretizuje ani nedokládá. Tuto námitku tak zdejší soud nepovažuje za důvodnou.

Namítala-li žalobkyně, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí nezmiňuje o odvolání ze dne 31.5.2016 podaném proti usnesení ze dne 4.5.2016 (usnesení č.j. MMB/0179488/2015, sp. zn. ODŠČ/MMB/0064819/2016), jímž prvostupňový orgán žalobkyni stanovil sedmidenní lhůtu k odstranění nedostatků podaného odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, tak jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný si byl vědom toho, že žalobkyně nedoplnila odůvodnění odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí; proto žalovaný přezkoumal rozhodnutí v celém rozsahu včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a ztotožnil se se závěry prvostupňového orgánu. Žalobkyně tedy nebyla zkrácena na svých právech

na přezkum souladu prvostupňového rozhodnutí a řízení, jež jeho vydání předcházelo, v celém jeho rozsahu (§ 89 odst. 2 věty první správního řádu). Nerozhodnutí o odvolání proti procesní výzvě prvostupňového orgánu pak není vadou, pro kterou by měl zdejší soud napadené rozhodnutí zrušit, neboť se nikterak negativně neprojevila na právech žalobkyně.

Pokud jde o obecnou a ničím nenaplněnou žalobní argumentaci poukazující na nepřezkoumatelnost, nesrozumitelnost, rozpornost napadeného rozhodnutí a nedostatečně zjištěný skutkový stav, stejně jako na závažné vady řízení, tak na ni může zdejší soud reagovat pouze srovnatelnou mírou konkrétnosti. Jak postup žalovaného, tak odůvodnění jeho rozhodnutí odpovídá požadavkům vyplývajícím ze správního řádu a rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu je dostatečným a přezkoumatelným způsobem odůvodněno. Zdejší soud ani nad rámec žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti.

Z uvedených důvodů byla tedy žaloba podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnuta.

V. Náklady řízení

O nákladech účastníků řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, a proto jí nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 20. prosince 2017

Za správnost vyhotovení:
R. L.

David Raus, v.r.
předseda senátu